

Kvinnor för fred

En fredsförening med kvinnoperspektiv som grund

Tema: Nato i Sverige
juni 2015

Foto: Ofog

Ofog protesterade mot Natos internationella krigsövning i Norrbotten, "Royal Arrow", 2009 då uppemot 2 000 soldater deltog från 10 länder. Sedan dess har Sverige närmats sig Nato ytterligare och i år genomfördes militärövningen ACE (Arctic Challenge Exercise).

juni 2015

Kvinnor för fred (KFF), som bildades 1978, arbetar för fred på kvinnors villkor. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Kvinnor för fred är medlem i många internationella freds-, kvinno- och solidaritetsorganisationer och ingår i ett nätverk med internationella förgreningar.

Kvinnor för fred kräver stopp för kärnvapen och kärnvapenprov, kämpar mot militär rustning och vapenspridning, kräver stopp för vapenproduktion och -export och kräver en omställning från militär till civil produktion.

Kvinnor för fred arbetar för kvinnors medverkan i konflikthantering, för mänskliga rättigheter, för ökat inflytande för FN och OSSE i alla fredsprocesser och en framtida fredskultur.

Medlemsavgift 170 kr/år i riksorganisationen. Plus en mindre avgift på platser med lokalgrupper.
Famijmedlem/studerande 50 kr/år.
Stödmedlem 100 kr/år

Medlemmar får KFF:s tidning.

Kvinnor för fred

Hammarby Allé 93
120 63 Stockholm
Telefon: 08-667 97 27
Plusgiro: 439 12 25-2
E-post: kff@telia.com

Facebook:
facebook.com/kvinnorforfred
Twitter: twitter.com/kvinnorforfred

www.kvinnorforfred.se

Tema: Nato i Sverige

INNEHÅLL

Sverige dras alltmer in i Nato. Av Ingela Mårtensson
Om Sveriges väg från alliansfrihet till militär solidaritet 4-6

Det dånar i Norrbotten. Av My Leffler
Rapport från motståndet i Jokkmokk 7-8

Vi sjunker. Av My Leffler
Exploateringen av Arktis symboliserar vår samtids vansinne 8

I fjällvärldens trädgård. Av My Leffler
Om Eva Gunnares mångsidiga föreställning om Lappland 9

Vapen ställs mot folk. Av Gunnar Svensson
Samernas marker säljs ut till privata vapentillverkare 10-11

Nato – Världens största krigsallians. Av Agneta Norberg
En lång historia av ökande militär närvaro i världen 12-14

Feministisk utrikespolitik – Vad är det? Av Maj Britt Theorin
Om Margot Wallströms kamp och framtida utmaningar 15-17

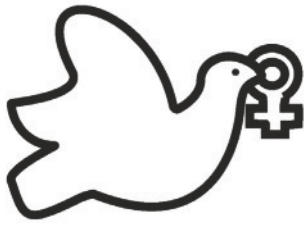
Brev till utrikesminister Margot Wallström
av Ingela Mårtensson och Anne Allard 18

Östersjön – ett oroligt hav i vårt närområde
Om den planerade konferensen i Helsingfors i höst 18

Lokalföreningar och kontaktkvinnor 19

Kvinnor för freds seminarium i Almedalen 2015..... 20

”Jag kan lova er att kvinnor som arbetar tillsammans – förenade, upplysta och utbildade kan bringa fred och välgång till denna försakade planet.”

Isabel Allende (född 1942)

Tidningen Kvinnor för fred

Tidningen Kvinnor för fred utkommer som temanummer ett par gånger om året och som bilaga i Miljömagasinet fyra gånger per år.

Ansvarig utgivare:

Sanni Gerstenberg

Varje författare ansvarar själv för sin artikel. För icke beställt material ansvaras inte.

Omslagsfoto:

Ofogs demonstration mot Natos övning 2009. Fotograf: Ofog.

Illustration till vänster:

Helga Henschen

Redaktör: Benita Eklund

Telefon: 073-767 38 86

E-post: benita eklund@gmail.com

Layout: Sofia Härén

Tryckeri: Norra Skåne Offset

Nya säkerhetsutmaningar

Stora internationella militärövningar på svensk mark avlöser just nu varandra. *Arctic Challenge Exercise* (ACE), på en tredjedel av Sveriges yta med uppåt 100 stridsflyg i luften samtidigt, följs av Baltops 15, en växande årlig stridsövning under ledning av USA och Nato. Det är tydligt att övningarna blir fler, större och att Nato spelar en huvudroll.

En ökad militarisering och ett svenskt närmande till Nato gynnar varken Sverige eller freden, anser Kvinnor för fred. I den här tematidningen ger vi en bakgrund till detta ställningstagande och lyfter frågor som knappt debatteras.

Vi berättar bland annat om Sveriges förhandlingar med Nato om världslandsstödet. Ärendet bereds nu på försvarsdepartementet och regeringen ska lägga en proposition i riksdagen 2016.

– Det handlar om att öppna vårt territorium för staber, vapen, krigsfartyg, flyg och drönare från Nato, för övningar i fred till kris och krig, skriver Ingela Mårtensson.

My Leffler berättar om övningen ACE:

– Militärplanen står i bjärt kontrast mot en skör fjällvärld och drabbad civilbefolkning långt borta.

Agneta Norberg ger en historisk bakgrund och visar hur övningarna med USA och Nato är en del av en militär strategi.

– Märkligt nog tolereras Nato av samma europeiska länder som känner till ohyggligheten av det totala kriget, skriver hon.

Sverige har för första gången en feministisk ambition för utrikespolitiken. Vi avslutar med detta hoppfulla spår och på sidan 18 kan du läsa vårt öppna brev till utrikesminister Margot Wallström. Där uttrycker vi vårt helhjärtade stöd för en utrikespolitik som lämnar en gammaldags patriarkal maktpolitik därhän.

Kvinnor för fred menar att en feministisk utrikespolitik bör ”utgå från att alla stater i vårt närområde är beroende av varandra, och att vi tillsammans måste finna lösningar på pågående och kommande konflikter. Nya säkerhetsutmaningar kräver ett så brett och multilateralt samarbete som möjligt”.

Tämligen obemärkt har Sverige lämnat en långvarig tradition av neutralitet och alliansfrihet. Kvinnor för fred visar vad det kan få för konsekvenser – och gör motstånd!

Benita Eklund

Från neutralitet till militär solidaritet

Sverige dras alltmer in i Nato

Svensk utrikes- och säkerhetspolitik har efter EU-inträdet totalt förändrats genom de små stegens politik. Neutraliteten har försvunnit och har ersatts med att vi ska "ge och ta emot stöd såväl civilt som militärt". Det innebär att i stället för att satsa på fred och nedrustning ska vi samarbeta för krig. Bakvägen förs Sverige in i kärnvapenalliansen Nato.

Sverige har haft en 200-årig tradition av "alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig" och därigenom stått utanför krig. Samma år som ansökan till EG lämnades in 1991, så ändrades formuleringen till "militär alliansfrihet för att vi ska kunna vara neutrala i händelse av krig i vårt närområde". 2001 förpassades neutraliteten till historien. I stället betonas nu samarbetet med EU, Nato och USA.

2008 skrev Sverige under det som kom att kallas Lissabonfördraget och som stärker det militära samarbetet inte minst med Nato. I fördraget ingår solidaritetsklausulen "Om en medlemsstat skulle utsättas för ett väpnat angrepp på sitt territorium, är de övriga medlemsstaterna skyldiga att ge den med-

lemsstaten stöd och bistånd med alla till buds stående medel i enlighet med artikel 51 i Förenta nationernas stadga."

En ny doktrin

I december 2009 trädde Lissabonfördraget i kraft. Innan dess uttalade Sverige en egen solidaritetsklausul: "Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat medlemsland eller nordiskt land. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Vi ska därför förbereda oss för att efter egna nationella beslut kunna ge och ta emot stöd, som också kan vara militärt."

Det är inte många länder som uppfattar denna solidaritetsförklaring som

någon garanti. Men den innebär att en ny doktrin för svensk säkerhetspolitik infördes med Carl Bildt som utrikesminister. "Vårt land ska både kunna ge och ta emot stöd såväl civilt som militärt." Denna fras ingår numera i alla säkerhetspolitiska uttalanden – nu senast i Margot Wallströms utrikespolitiska deklaration som för övrigt saknade begreppet militär alliansfrihet.

Krigsövningar

2004 presenterades utredningen *Snö, mörker och kyla* som föreslog att svenskt territorium skulle kunna användas för internationella militära tester och övningar. Förslaget antogs på prov av en socialdemokratisk regering och permanentades av en borgerlig regering 2008.

”Det handlar om att öppna vårt territorium för basering av staber, vapen, krigsfartyg, flyg och drönare från Nato från övningar i fred till kris och krig.”

Foto: Milan Nykodym-Flickr.com-CCBYSA-2.0

Saab har varit angelägna om att deras stridsplan JAS Gripen ska delta i verklig strid, vilket skulle öka marknadsvärdet på deras produkt.

Besluten togs utan debatt i riksdagen.

En viktig del i detta beslut är att vapenindustrin ska kunna marknadsföra sina produkter och även kunna erbjuda testområde som en resurs vid krav på motköp.

I Norrbotten finns Europas största militära provområde NEAT (*North European Aerospace Test range*) – ett område lika stort som Belgien och som försvarsmakten vill utöka nästan till det dubbla. Många internationella krigsindustrier testar sina vapen här, till exempel amerikanska Raytheon, skapare av laserstyrda precisionsbomber och kryssningsmissilen Tomahawk; italienska Alenia, som producerar missiler och drönare och den franska jaktplans-tillverkaren Dassault.

Stora Nato-övningar har genomförts sedan 2009 – samma år som den nya doktrinen ”ge och ta emot militärt stöd” infördes. Den 25 maj – 4 juni ska världens största övning *Arctic Challenge Exercise* (ACE) äga rum. I den deltar förutom värdländerna Sverige, Norge och Finland även USA och Storbritannien. Sammanlagt kommer 100 flygplan samtidigt vara i luften för att öva luftstrid. Övningsområdet sträcker sig över en tredjedel av Sveriges yta.

Värdlandsavtalet

Förra sommaren beslöt regeringen efter överenskommelse i försvarsberedningen (maj 2014) att förhandla med Nato om ett så kallat värdlandsstöd.

Alla partier utom vänsterpartiet ansåg att förutsättningarna att ”ge och ta emot militärt stöd från andra länder” behöver förbättras. Därför krävs ett värdlandsavtal. Beredningen förutsatte att regeringen ”skyndsamt vidtar åtgärder”, vilket den gjorde.

Några veckor senare beslöt regeringen att godkänna avtalet för att ÖB skulle kunde underteckna det under Natos toppmöte den 4 september i Wales. Ärendet bereds nu i försvarsdepartementet och planen är att regeringen ska lägga en proposition i riksdagen 2016.

Det handlar om att öppna vårt territorium för basering av staber, vapen, krigsfartyg, flyg och drönare från Nato från övningar i fred till kris och krig.

Officiellt påstås att värdlandsavtalet endast handlar om teknikaliteter. Major Carl Bergqvist (bloggaren Wiseman) menar att det mest komplicerade området är ledning. Ska till exempel Nato överta ledningen av delar av försvaret av Sverige vid en placering av trupp på svensk mark?

Från fred till krig

Det började med att Sverige gick med i Natos partnerskap och därefter har det ena steget efter det andra tagits i riktning mot fullt deltagande i Natos verksamhet.

Sverige har deltagit i det amerikanskledda Nato-kriget i Afghanistan i tolv år. I mars 2011 sattes en Nato-ledd styrka in i Libyen för att etablera en flygförbudszon. Sverige deltog med JAS Gripenplan för spaning samt flygplan för transporter och signalspaning. Saab var väldigt angelägna om att pla-

nen skulle delta i verklig strid, vilket skulle öka marknadsvärdet.

Sommaren 2013 beslutade regeringen med bifall av socialdemokraterna att ingå i Natos *Response Force Pool*, det vill säga Natos stridsstyrka. Sverige ska med 48 timmars beredskap bidra med åtta stridsberedda Gripenplan och piloter.

Svenskt medlemskap

Under senaste toppmötet hade Nato en särskild överläggning med fem partner (Australien, Finland, Georgien, Jordanien och Sverige) som bidragit med särskilt värdefulla insatser. I slutdeklarationen stod att samarbetet med dessa länder ska fördjupas. Sverige ses som en "guldpartner" som visat att man ställer upp på allt från övningar till insatser. Margot Wallström talar om en uppgradering av partnerskapet.

Det säkerhetspolitiska läget i vårt

närområde har förändrats i och med Natos utvidgning och Rysslands agerande på Krim och i Ukraina. Endast i Östersjöområdet har Nato direkta landgränser till Ryssland och det senaste året har inneburit många kraftmätningar i och över Östersjön. Om en väpnad konflikt bryter ut mellan Ryssland och Nato så kommer Sverige att bli indraget.

Om Sverige och Finland går med i Nato så skulle Östersjön bli ett Nato-innanhav och spänningarna i regionen öka. Vi bör inte medverka till en sådan militär upptrappning i vårt närområde genom upprustning och militära hot. Vi bör återgå till en säkerhetspolitik som bygger på nedrustning och lösning av konflikter på fredlig väg. Sveriges samarbetspartner bör vara FN och OSSE inte Nato.

Ingela Mårtensson

Foto: Gun-Britt Mäkitalo

Om Sverige och Finland går med i Nato så skulle Östersjön bli ett Nato-innanhav och spänningarna i regionen öka.

Det dånar i Norrbotten

Det dånar när malmen sprängs ur jorden. När den krossas, när den lastas och när den transporteras. Det dammar kring gruvor och i luften, där jetplanen attackerar i jakten på optimala övningsmål. Den känsliga fjällmiljön utsätts för kraftig påverkan i form av tungmetaller och enorma bullerstörningar.

Jokkmokks Marknad, alltid i början av februari, hade i år temat "Mångfald". I en tid när mångfald ifrågasätts i hela Europa, bor och verkar idag människor från 39 nationer i Jokkmokks kommun. Olika människor från alla de håll har i århundraden samlats för att tillsammans göra Jokkmokks marknad till vad den är, en mötesplats, en fest.

Kvinnor för fred syntes ofta i marknadsvimlet, informerade om den ökande militära aktiviteten i Norrbotten och Nordområdena. En informell, levande installation i gröna stridskläder dök upp i marknadsvimlet och sågs formera sig på Snöscenen sista marknadsdagen.

Med allvar och humor

Det nygjorda bildspelet med namnet *En dånande tystnad* hade premiär. Här står militärplanen i bjärt kontrast mot en skör fjällvärld och drabbad civilbefolkning långt borta.

Ena kvällen redogjordes för begreppen Världlandsstöd, Neuron och *Arctic Challenge Exercise*, vilka det råder stor okunnighet om. Med världlandsstöd menas att ställa nationella militära resurser under Natos kommando vid behov, såsom krigshot eller anfall mot Natos medlemsstater. Nato-personal och utrustning kan stationeras på svensk mark. Detta är steget före fullt medlemskap.

Finland och Sverige undertecknade 2014 överenskommelsen om världlandsstöd (*Host Nation Support*) med

May-Britt Öhman och Elisabeth Johansson redo att ge järnet i gruvdemonstrationen i Jokkmokk.

Nato. Sverige måste dock göra en lagändring innan överenskommelsen träder i kraft. Detta planeras ske i riksdagen sommaren 2016.

Neuron är världens största drönare och *Arctic Challenge Exercise*, ACE, är världens största militära flygövning under 2015 och äger rum 25 maj till 5 juni. Luftrummet över en tredjedel av Sverige kommer att tas i anspråk. Dessutom just när "barnkammaren" är som mest utsatt. Maj månad kallas på samiska för *Miessemánnu*, renkalvens månad, och många andra spåda djurungar som exempelvis tranor, rävar, älgar, och fjällämmlar drabbas.

Det dånar i Norrbotten var titeln på Ronny Erikssons stå-upp show andra

kvällen. Fullbokat och fullständig fullträff med humorn som vapen. Ronnys lakoniska texter på Pitemål och underfundiga sånger rev ner applådaskor och gav publiken åtskilliga tankeställare.

Gruvor och vapenindustri

Årets gruvdemonstration, anordnad av Urbergsgruppen i Jokkmokk och Nätverket gruvfritt Jokkmokk, blev lyckad och färgstark. Många människor tågade med banderoller och samiska flaggan genom marknadsområdet, där trängseln bland knallar och besökare var god och gemytlig.

Inför demonstrationen söktes tillstånd hos polisen och den traditionella demonstrationsvägen genom mark-

Foto: My Leffler

nadsområdet godkändes. Endast några dagar innan aktionen hörde polisen av sig och vädjade till demonstranterna att ändra färdvägen till en omväg där mycket färre människor rörde sig. Anledningen skulle vara, att somliga knallar tyckte att kommersen stördes och vissa ska ha hotat att inte återkomma nästa marknad.

När en journalist från lokaltidningen frågade runt bland knallarna, hade ingen av dem den åsikten. May-Britt Öhman, en av organisatörerna till demonstrationen, tyckte att polisens uppmaning kändes tråkig och obehaglig då de på detta sätt går gruvförespråkarnas ärenden.

Den mångtaliga demonstrationen avslutades med musik och flera kraftfulla tal. Agneta Norberg från KFF och Sveriges Fredsråd höll ett kärnfullt anförande om de pågående och accelererande militära övningarna i luftrummet

ovanför Jokkmokks kommun, liksom över stora delar av övriga Norrbotten.

Stefan Mikaelsson, ordförande i Sametinget, konstaterade, att gruvbrytning sedan lång tid är kopplad till vapenindustrin.

Den samiska identiteten

Enligt internationella överenskommelser om mänskliga rättigheter har varje same rätt till sin samiska identitet och kultur, och ingen annan same kan avtala bort den. Ej heller får man upplåta sin samiska rätt till någon annan.

I början av 2007 hölls ett seminarium, där LKAB, Vattenfall och Fastighetsverket deltog. Här slog man fast, att "Vi följer inga mänskliga rättigheter, vi följer ingen ursprungspolicy, utan följer endast svensk lag".

My Leffler

Det nygjorda bildspelet "En dånande tystnad" hade premiär i Jokkmokk under marknaden.

VI SJUNKER

Vi – de sjunkande –
som inte kan, inte förmår, inte vill förstå
varför isbjörnar och sälkutar bland smältande isflak
sjunker

Livsrum begränsas, själva livet krymper
och vi – de sjunkande –
vandrar vidare i vana banor
arbetar, lever, dör

Klimatångest – vadå?
Kör mindre bil! Släck dina lampor! Gör inget onödigt!
annars får du sjunka i skammens djupa vatten
Skäms och var framför allt lydig!

Konsumera mera! Tänk mindre!
Och vi – de sjunkande – kravlar oss upp på den globala karusellens vansinnesfärd
Fundera inte över huvud taget på varför vissa vill åt
oljan, guldet och de nyöppna vattnens farleder

De fyra länder med landområden i detta
sjunkande Arktis
och de övriga fyra utan rätt till land
bryter alla mot fredens traktat

Men i Girighetens, Maktens och Hegemonins heliga namn
tvingar de oss alla att
tillsammans sjunka
allt djupare i mänsklig bottenlös maktlöshet

Nu utmanar de Arktis
med vapenövningar och krigsmakt
nu sjunker de så omänskligt djupt
och sargar själva livets enda existens

För oss alla sjunkande.

My Leffler

Foto: Alastair Rae/Wikimedia commons/CC-BY-SA

I fjällvärldens trädgård

Eva Gunnare höll under Jokkmokks marknad sin föreställning där hon blandar smakupplevelser, berättelser och musik i en annorlunda hyllning till Lappland

Under första delen av marknadsveckan i Jokkmokk hålls en historisk marknad med bland annat traditionellt hantverk och genuina smak- och musikupplevelser. Folkmusik, sång, dans och skymningsspel fick i år stort utrymme. En mångfald av kurser erbjöds, som till exempel jojk, norrbottenska och tornedalska visor, dragspel, nyckelharpa, gitarr och grekisk folkmusik. Denna del av den historiska marknaden var välbesökt och uppskattades av många.

En spännande och annorlunda föreställning, kallad *Smaker & Sånger från de mångsinnliga markerna* stod Eva Gunnare för. 1989 reste hon till Kvikkjokk för att arbeta som stugvärd och blev "bergtagen" av blommornas mångfald och fjällens snö. Efterhand rotade hon sig i Jokkmokk och upptäckte, att fjällvärlden var hennes trädgård. Varje vår, sommar och höst samlar hon av naturens mångfald och gör ständigt nya upptäckter, antingen nära hemmet eller i Sarek, Padjelanta eller Akkamassivet. Hennes företag, *Essense of Lapland*, belönades 2014 med ett regionalt pris.

Målande berättelser

Eva målar bilder med sina berättelser och låter oss även ta del av deras smaker.

Späda granskott marineras i olja och tallskott blandas med havssalt, färsk gurka och crème fraîche till dip. Tallbarksbröd görs av rostad, stött innerbark av tall, uppblandad med rågmjöl.

I fjällvärlden är björkens lövsprick-

ning snabb och intensiv. Björksaven är starkt basisk och är mycket nyttig att dricka, då vi ofta är försurade i kroppen. De utslagna bladen är rika på tvålämnen, saponiner. Därför kan det uppstå ett svagt lödder vid bastutvagning med utslaget björkris.

Blandad fjällsallad

På ängen växer sallad och vårprimörer. De unga rallarrosorna, som ser ut som små pinnar, steks med lite olja och salt. En fjällsallad kan blandas av daggekåpa, ängssyra, målla, våtarv, rölleka och maskros, vars rot, kokt i lättsaltat vatten, är mycket läcker. Späda, krulliga rönblad, med smak av mandelmassa, torkas gärna till te.

I försommartid svävar älgörtens gräddvita blommor som en sky över markerna i det oändliga ljuset. Förr användes blommorna att strö på golv för väldoftens skull, eller att rengöra ölkaggarnas insida med. Blomknopparna torkas i början av juli till doftpåsar eller så torkas hela växten i knippen och får hänga mörkt och luftigt till vinterns älgörtsdricka. Älgört, också kallad älggräs, innehåller naturens egen salicylsyra.

Mångsidiga läkeväxter

Skvattram, också kallad vildrhododendron, har en stark och kryddig doft. Den innehåller ett gift, ledum, och såldes tidigare på apotek för behandling av ohyra. Kan också användas som afrodisiaka men är i viss mån frätande på slemhinnorna.

Eva berättar, att hon som stugvärd i högsommartid kunde få frågan: "Kan jag få en gurka?" av fjällvandrare, trötta på frystorkad mat. Då visade hon på lappspiran, som smakar sockerärt. Och hon visade på fjällkvannen, angelikan (*Angelica archangelica*), med sina goda egenskaper. Förutom att vara kraftigt immunhjälpande är den bra för magen.

Enligt sägnen kom ärkeängeln och befriade människorna från pesten. Kvanen kan bli människohög och alla delar av växten går att äta. Frön används som fänkålsfrön eller koriander, mortlas i sallader eller används vid gravning av fisk. Rostade är de läckra. Stammen kan kanderas och av roten gör Eva tinktur. Gravida bör vara försiktiga med kvanne, då den är östrogenrik!

En annan viktig läkeväxt är rosenroten. Samekvinnor har i alla tider känt till växten och dess adaptogena egenskaper.

Vinterns smak

Förutom torkade lingon och blåbär bjuds på torkade odon, en oäad läckerhet. Med beredning utan socker eller olja blir de naturligt smakrika. I fjol vann Eva "Matverk Norrbotten" med bärbanden från Jokkmokk.

Och vintern, vad har den för smak? Är den bara kall och klar? Evas smak-

"I försommartid svävar älgörtens gräddvita blommor som en sky över markerna i det oändliga ljuset."

tolkning är skoglig. Hon bjuder på enbärssmör, ett smör fyllt av stötta enbär och lite flingsalt.

Förutom berättelser och smaker består den sinnliga föreställningen av finstämda sånger framförda tillsammans med vännen och sångerskan Nannie Fredrikson. Slutvisan "Min ros, min lilja" tillägnades markerna och människorna och fjällen med orden: "Kärleken förgår, men fjällen består".

My Leffler

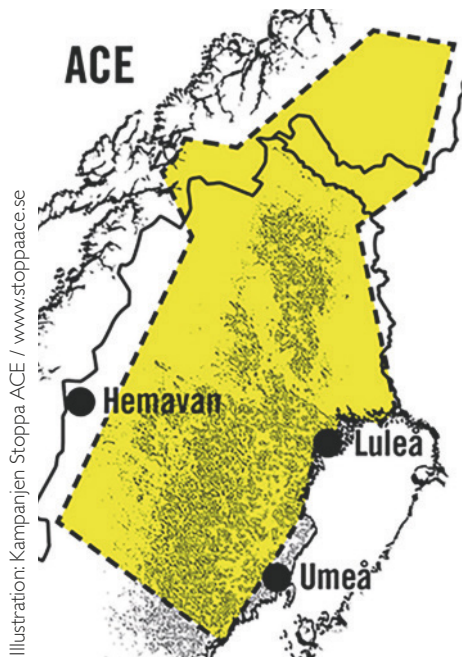

Illustration: Kampanjen Stoppa ACE / www.stoppace.se

Vår regering härmar USA i stort som smått och ger tillstånd till krigsövningar över huvudet på folk som bor i de norra delarna av Sverige, skriver Gunnar Svensson. Den gula markeringen visar området där "Arctic Challenge Exercise" pågick i maj-juni.

Vapen ställs mot folk

Vad är Nato? *North Atlantic Treaty Organisation*. Jo, men vad sysslar de med? Vill de rädda fisket i norra Atlanten? Eller en sjöräddningsorganisation för att bistå sjömän i nöd? Knappast.

Nato är en organisation uppbyggd av ett flertal vapenproducerande länder, huvudsakligen med stöd av vapenfabriker i USA. Militärindustriella företag vars enda syfte är att tjäna

så mycket pengar som möjligt på att förstöra så mycket som möjligt. Vapen är till för att utplåna människor, hus och städer, att radera ut människans försörjning, som elproduktion, vattenmagasin och spannmålssilosar.

FN, Förenta Nationernas organisation är ett försök att eliminera krig. Nato anser sig vara en fredsbevarande organisation, vilket är alldeles fel. Just nu i slutet av maj förbereder sig Nato för en av de största krigsövningarna i dess historia. Sverige som inte är med i Nato står som värdland, de erbjuder de krigförande parterna att bomba stora delar av Sverige.

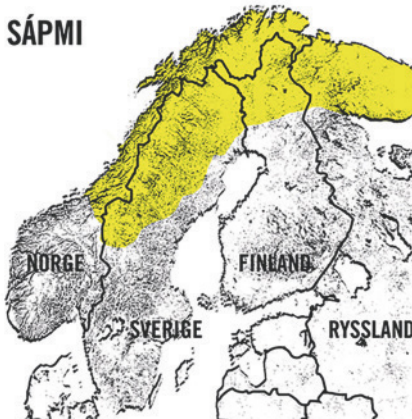
Vår regering härmar USA i stort som smått och ger tillstånd till krigsövningar över huvudet på folk som bor i de norra delarna av Sverige.

Genom krig, avrättningar, sjukdomar decimerades indianerna i Amerika näst intill utrotning. Nu finns endast spillror kvar av indianernas kultur. Sverige har sedan flera hundra år ansett sin ursprungsbefolkning samerna som intressanta rasbiologiska projekt eller som tillfälliga slavar att frakta silver från gruvor till kusten. Deras tusen-

"Att sälja ut samernas marker till privata missil- och flygplanstillverkare visar på den svenska statens låga moral."

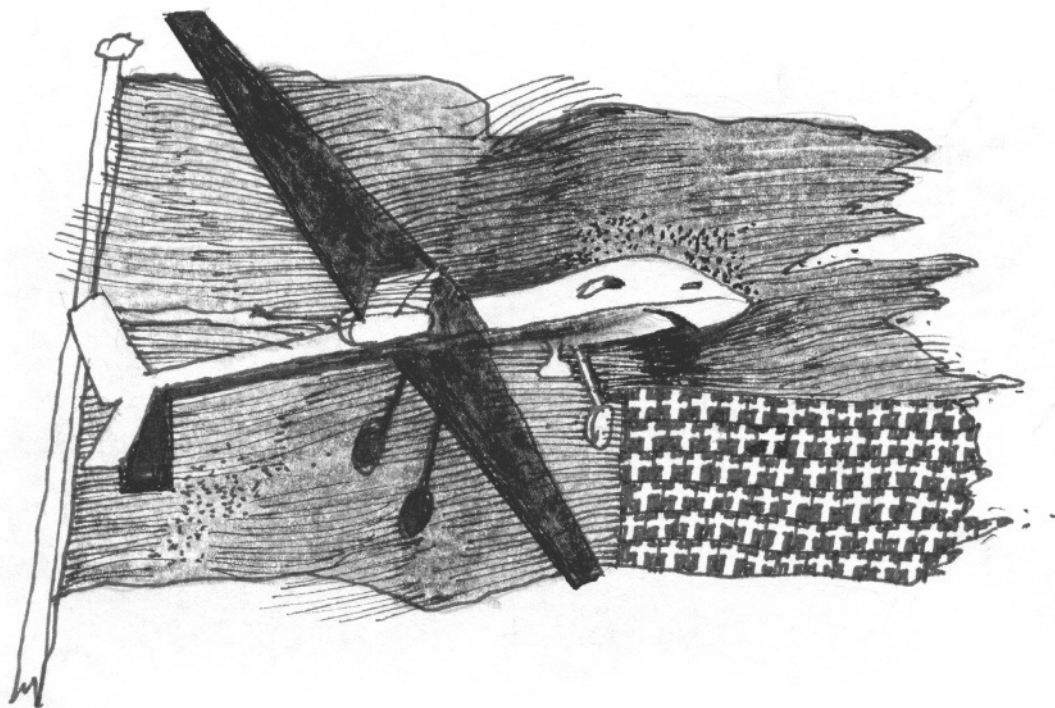
åriga kultur har föraktats och deras mark har konfiskerats till stora vattenkraftsdammar eller tillfälliga gruvor. De flesta övergrepp har utförts utan samråd med de olika samebyarna. Vad är väl trolltrummor, nåjder, innerliga jojkar och egna samiska begravningsplatser mot svenska prästers häxprocesser att bränna oskyldiga kvinnor på bål?

Att sälja ut samernas marker till privata missil- och flygplanstillverkare visar på den svenska statens låga moral. Sedan ligger det på samerna att samla ihop de renar som kastat sitt foster, uppskrämda fåglar virrar omkring, sökande sitt gömda rede. Runt

Sápmi. Sverige har kränkt samernas rättigheter under flera hundra år.

Illustration: Kampanjen Stoppa ACE/stoppace.se

Nato är en organisation uppbyggd av ett flertal vapenproducerande länder, huvudsakligen med stöd av vapenfabriker i USA.

hundra stridsplan i luften är inte ljudlösa, störtstyckningar, bangar, bomber är inte direkt vänligt mot naturen.

Jag känner en man på 75 år, som för några år sedan, tillsammans med två yngre män tog sig in på Kallax militära flygplats. De tillhörde Ofog, en fredsorganisation mot vapen, mot våld av alla former. Klockan två på natten klättrade de över två taggtrådstängsel för att måla rosa färg på fem amerikanska stridsplan som stod uppställda på flygplatsen. Dessutom hade de med brev till piloterna som just kommit från strider i Afghanistan.

Efter bara några minuter dök militärpoliserna upp och hotade att skjuta in

kränktarna om de inte lade sig ner. Fler militärer dök upp och körde männen till en flyghall, varefter de kördes till polisen i Luleå för ytterligare förhör. Klockan sex på morgonen släpptes de. Vid efterföljande rättegång dömdes de till dryga böter. De amerikanska piloterna satt dagen efter på Luleå stadshotell och drack Norrlands guld.

ACE 2015 drog igång sista veckan i maj och första veckan i juni. Tidigare *Cold Response* har bytt namn till *Arctic Challenge Exercise* vilket antyder strider i Arktisregionen. Årets ACE är alltså en av världens största flygövningar enligt Försvarsmakten, som säger att

hela området är obebott. Samerna som inte finns på kartan måste dock ha tillstånd att passera bommar vid skjut- och flygfältet. Den personal som Sverige upplåtit mark till, har rätt att fiska och jaga inom området. De har övertagit samernas rättigheter.

Sverige har fortfarande inte skrivit under ILO:s konvention 169 om ursprungsbefolkningens rättigheter. Konventionen som antogs 1989 ger ett starkare skydd än Sveriges grundlag. Danmark och Norge har skrivit på men inte Sverige, Finland och USA.

Text och illustration:
Gunnar Svensson

Foto: U.S. Army Corps of Engineers/Jennifer Aldridge

Rumänien har, liksom flera andra länder i östeuropa, blivit medlem i Nato på senare år.

Nato – världens största krigsallians

Agneta Norberg beskriver Natos historiska utveckling och bakgrunden till vad som händer i Sverige i dag: med återkommande internationella militärövningar i Arktis och det aktuella världsländsstödet.

När Sovjetunionen upplöstes var det många som förväntade sig att Nato, världens största krigsallians, också skulle upplösas. Nato hade ju bildats, uppgavs det, för att stå emot Sovjetunionens angrepp.

Så här säger Zbigniew Brzezinski,

presidenterna Carters och Obamas rådgivare, i sin bok *The Grand Chessboard*, som utgavs 1997: "Nato och den europeiska unionen är USA:s viktigaste relationer i världen. De utgör plattformar för USA:s inblandning på global nivå, och gör det möjligt för USA att spela en central roll i Nato. EU/Nato är ett brohuvud till den euroasiatiska kontinenten. Andra brohuvuden är Japan och Sydkorea i Ostasien, den arabiska halvön samt USA:s militära styrkor i Afghanistan och Irak i mellanöstern. Nato har nu utvecklats till en global styrka. För att upprätthålla denna styrka måste USA installera ett robotförsvar."

Dennis Halliday, FN:s tidigare vice generalsekreterare säger: "Nato är

världens största krigsorganisation. I dag är Nato en farlig gangsterorganisation med ett aggressivt beteende, en militärmakt med skumma avsikter, uppbackad och finansierad av ett imperium på fallrepet. Nato omringar i dag hela världen med militära baser och genomför stridsövningar på alla kontinenter. Nato utvecklar ständigt nya vapen och resurser och drar till sig nya medlemsländer för att föra krig mot icke-befintliga fiender. Nato skapar krigstillfällen som inte skulle kräva annat än dialog eller ett civiliserat samarbete för att lösas. Av detta synsätt finns ingenting hos Nato eller deras ledarskap. Märkligt nog tolereras Nato av samma europeiska länder som känner till ohyggligheten av det totala

kriget. Nato skapar ingenting positivt. Det skapar bara förstörelse, fattigdom, osäkerhet och elände. Nato måste avskaffas.”

Sveriges regering beslutade i augusti 2014, att ett samförståndsavtal om världslandsstöd med Nato ska undertecknas.

Vad är det för krigsmakt Sverige ska stå värd för? Vad är det vi ska släppa in i landet? Vet svenska folket vad Nato är?

Vad är Nato?

Namnet Nato står för *North Atlantic Treaty Organisation*, bildad i Washington DC den 4 april 1949. Pakten undertecknades av 12 länder: Belgien, Kanada, Danmark, Frankrike, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Storbritannien/ Nordirland och USA. Artikel fem i avtalet innebär, att ett militärt anfall mot en av dessa länder skall anses som ett anfall mot alla som undertecknat avtalet.

När Nato bildades, sa man att det var för att skydda väst mot anfall från Sovjetunionen.

I en artikel, *Nato: The Imperial Pitbull* i Z Magazine 2009, går professor Edward S. Herman emot denna beskrivning. ”Ingen i ansvarig ställning i västvärlden trodde att Sovjetunionen stod beredd att anfalla” säger han.

Även John Foster Dulles, USA:s dåvarande utrikesminister yttrade: ”Jag känner ingen i ansvarig hög militär eller civil ställning i denna regering eller i någon annan regering, som tror att Sovjetunionen i dag planerar att gå till anfall genom öppen, militär aggression”.

Press på Europa

Gore Vidal, författare till boken *Evigt krig för evig fred* (2002), beskrev USA:s krigspolitik efter andra världskrigets slut: ”För femtio år sedan ersatte Harry S. Truman den gamla republiken med en nationell säkerhetsstat vars enda syfte var att föra ständiga krig – heta, kalla eller ljumma. Senator Arthur Vandenberg, yttrade att Truman kunde få sin militariserade ekonomi, endast om han ’skrämdde skiten ur det amerikanska folket’ genom att hota att

ryssarna skulle komma. Truman lovade att göra detta.”

USA inledde nu en press på Europas regeringar för att de skulle öka militärutgifterna och köpa vapen från USA. Sovjetunionen beskrevs som det stora hotet och vänstern i Europa utmålades som förrädare och anklagades för att gå i Stalins ledband. Enligt professor

”Ingen i ansvarig ställning i västvärlden trodde att Sovjetunionen stod beredd att anfalla.”

Herman blev USA/Nato en destabiliserande kraft i de västeuropeiska länderna som gav stöd till paramilitära grupper och ren terrorism. Nato blev USA:s förlängda arm i Europa och sträcker sig i dag runt hela den euroasiatiska kontinenten.

Ryssland och Kina

De flesta länder runt Ryssland och Kina har, under de senaste 10 åren, ingått någon form av allians med USA, världens största kärnvapenmakt. Medlemskap i EU och Nato-medlemskap har ofta gått hand i hand. President George Bush d.ä. lovade den ryska presidenten Michail Gorbatsjov att inte röra sig en tum österut, men i dag ingår de flesta östländer i Nato-alliansen. Detta utgör ett enormt hot mot Rysslands själva existens.

Nato har dessutom utformat andra typer av allianser som till exempel Medelhavsdialogen, där länder runt Medelhavet ingår. Colombia är ett annat av Natos så kallade kontaktländer. En liknande status har Mongoliet, Singapore, Australien, Japan, Nya Zeeland och Sydkorea.

USA har i dag baser så kallade ”lily pads” i nära nog varje afrikanskt land.

USA/Natos krig i Jugoslavien, Afgha-

nistan och Irak har varit de deltagande ländernas utprovningssplatser för vapensystem och för den så kallade interoperabiliteten, alltså samträning för ländernas trupper, stridsförmåga och kommandospråket engelska. Sverige har i dagarna förnyat sitt deltagande i Afghanistankriget.

Från försvar till anfall

Nordområdena är i dag plattform för USA/Natos instängning och anfall mot Ryssland. Genom återkommande stridsövningar, har USA/Nato och partnerskap-för-fred-länderna, gemensamt finslipat anfallsstrategierna.

Som ett led i krigföringen med rymdstyrda robotar installerades en radar 1998 i Vardö i norra Norge, vilket bröt mot det stabiliserande ABM-avtalet (*Anti Ballistic Missile Treaty*), som slutits mellan dåvarande Sovjetunionen och USA 1972. Detta avtal skulle säkra att varken USA eller Ryssland

Värdlandsavtalet:

Vad innebär värdlandsavtalet?

- att Sverige planerar nära samarbete med Nato. Våra militära anläggningar skall anpassas efter Natos behov.
- att våra militära staber skall lära sig att samarbeta med Nato.
- att Nato får placera ut soldater i Sverige.
- att Nato får upprätta högkvarter och militärbaser i både freds- och krigstid.
- att Nato kan angripa ett land med utgångspunkt från svenskt territorium.
- att värdlandet Sverige skall med tillgängliga resurser stödja Natos militära verksamhet för att öka alliansens slagkraft.
- att parterna ska hålla en förtrolig information hemlig så länge parterna inte enas om offentliggörande.
- Natos flyg och fartyg kan få permanent tillgång till vissa baser och hamnar i Sverige.

skulle tillåtas installera något som gjorde det möjligt att genomföra ett så kallat "första-slag" med kärnvapen från någondera parten. Bushadministrationen presenterade 2001 en plan för hur kärnvapen skulle användas för ett första-slag. Där slogs fast att Nato ska utvidgas till Rysslands gränser.

I denna översikt räknades de länder upp som skulle nedgöras: Nordkorea, Iran, Syrien, Libyen, Kina och Ryssland. Med facit i hand vet vi att planen genomförts när det gäller förstörelse av Syrien och Libyen. Att Nordkorea, Kina och Ryssland ännu inte anfällits beror på en enda sak nämligen att dessa länder har egna kärnvapen.

Östersjöområdet

USA/Nato genomför nära nog ständiga stridsövningar i norra och södra Skandinavien och i de omgivande vattnen. Den 5 april 2015 nås jag av informationen att USA har landsatt

750 tanks och tusentals trupper i Litauen, Lettland och Estland för den stora stridsövningen *Atlantic Resolve*. Samtidigt går USA:s krigsfartyg i Medelhavet in i Svarta Havet, via Bosporen.

USA:s *Co-located Operating Bases* – COB, finns sedan länge längs hela Norge med bränsle, reservdelar och ammunition. USA har stora vapenlager i ofantliga grottor i Lofoten. Den svenska försvarsmakten, planerar att genomföra världens största flygstridsövning slutet av maj och början av juni nu i vår. USA:s militär samt ett antal Nato-länder kommer att delta i *Arctic Challenge Exercise*, ACE.

Den förra borgerliga regeringen beslöt i slutet av augusti, 2014, att släppa in Nato i Sverige genom att anta *Host Nation Support* – värdlandsstöd. Detta betyder Natosoldater på svensk mark.

Vi måste inse allvaret.

Deltag i aktionsgruppen Nej till

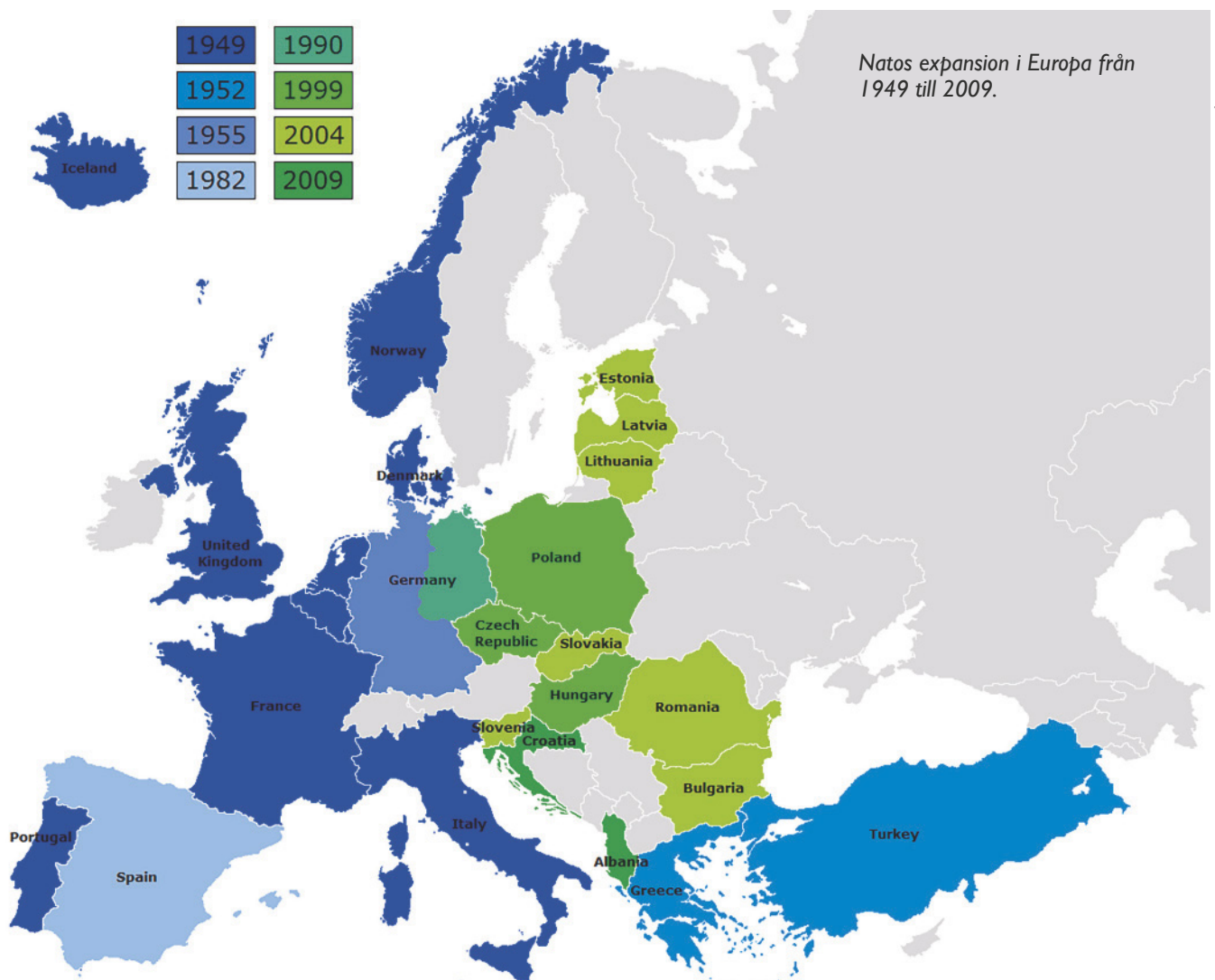
Partnerskap för Fred:

För att bli medlem i Partnerskap för fred, en slags förstuga till Nato, måste landet öppet redovisa sin militärbudget.

Följande länder ingår i dag i Partnerskap för Fred: Armenien, Österrike, Azerbajdjan, Bosnien, Finland, Georgien, Irland, Makedonien, Montenegro, Sverige, Schweiz och Ukraina.

Nato. Lämna inte regering och riksdag i fred. Gör aktioner utanför Rosenbad och riksdagshuset! Sverige deltar i förberedelserna till ett storkrig– stoppa det!

Agneta Norberg

Feministisk utrikespolitik

Vad är det?

Maj Britt Theorins tal vid Operation 1325:s årsmöte den 24 mars 2015

Sverige har för första gången en feministisk regering, där feministisk politik skall genomsyra alla verksamhetsområden. Sverige har också för första gången en deklarerad feministisk utrikespolitik. Detta är historiskt och något helt nytt. Det är en politik som kommer att möta hårt motstånd från det patriarkala och manliga synsättet på politiken, som redan visat sig när näringslivsrepresentanter i ett erbarmerligt dåligt brev i DN utövade den manliga härskartekniken och Carl Bildt omgående ställde sig på deras sida.

Det kommer att kräva trovärdighet i handläggandet, vilket också visade sig i beslutet om att inte förlänga det militära samarbetsavtalet med Saudi-Arabien. Något som alla partier förutom moderaterna krävde, men som man sen ändå tog chansen att grovt hoppa på regeringen för "hanterandet av". Inte särskilt trovärdigt agerande.

Margot Wallström har ingenting att skämmas för och ingenting att ta tillbaka. Förtryck av kvinnor, piskande av bloggare och halshuggning och stening är ingenting annat än medeltida oacceptabla straffmetoder. Och så långt från feministisk utrikespolitik man kan komma.

Men samma krav på trovärdighet kommer att krävas när den av riksdagen begärda skärpta vapenlagstiftningen snart skall presenteras. En feministisk utrikespolitik med krav på mänskliga rättigheter måste också då stå över kraven på att få exportera vapen till länder med diskutabla mänskliga rättigheter.

Men vad är en feministisk utrikespolitik? Hur definierar man en sådan helt annorlunda politik? Hur vill regeringen driva den? Hur vill vi driva den?

Foto: Gudrun Tjeborg

Margot Wallström har till en början fått utkämpa den första striden om den feministiska utrikespolitiken ganska ensam, säger Maj-Britt Theorin.

Utrikesdeklarationen ger en viss vägledning men är inte tillräckligt klar. Den är också till viss del motsägande. Det är bra att mänskliga rättigheter, folkrätt, internationellt samarbete, FN-betoning, NPT (icke-spridningsavtalet) och nedrustning beskrivs som viktiga områden, men att betona den militära oron utan att markera säkerhetspolitiska instrument att möta den förväntar. Här anas inverkan från försvarsdepartementet.

Utrikesdeklarationen innehåller många bra formuleringar om en feministisk utrikespolitik. Där beskrivs att målet skall vara att motverka diskriminering av kvinnor, att förbättra kvinnors villkor och möjlighet att bidra till fred och utveckling. Där sägs också att kvinnors deltagande i beslutsfattande skall stärkas såväl i länder med fred som i länder i konflikt eller där återuppbyggnadsarbete pågår. Den feminis-

”Gemensam säkerhet handlar om att lösa konflikter inte att utkämpa dem.”

tiska utrikespolitiken skall genomsyra hela UD:s arbete och syfta till att stärka kvinnors rättigheter, öka kvinnors tillgång till resurser och öka kvinnors representation.

I deklarationen sägs också att de värden som vägleder svensk utrikespolitik är ett modernt sätt att organisera en samhällsgemenskap. Där betonas vikten av samarbete med grannar som garanterar freden och skapar gemensam säkerhet. Liksom solidaritet som inte känner några gränser i syfte att öka jämlikheten och utrota fattigdomen. Det sägs att det är en utrikespolitik som vägleds av nödvändigheten av gemensam säkerhet. Det är mycket bra.

Det jag saknar är en beskrivning av hur en sådan gemensam säkerhet ser ut och hur den skall formas i utrikespolitiken. I stället för att beskriva utri-

kespolitik och försvarspolitik var för sig ingår båda i en säkerhetspolitik. Säkerhetspolitik är mycket större än militärt försvar. Den har helt andra instrument att arbeta med. Där ingår feministisk utrikespolitik, biståndspolitik, internationellt samarbete, diplomati, förhandlingar, ekonomisk politik, solidarisk handelspolitik med mera. Säkerhetspolitikens uppgift måste vara att i första hand försvara människan, naturen och de mänskliga rättigheterna.

Vad är det då som hotar vår säkerhet? Vem är fienden? Hur försvarar vi vår säkerhet?

De frågorna måste man först ställa innan man kan bestämma vilka säkerhetspolitiska instrument som skall användas.

Vad hotar: militärt anfall, ekologisk kollaps, ekonomisk kollaps?

Vem är fienden: något land, miljökatastrof, kapitalistisk ekonomisk politik?

Hur skall vi försvara vår säkerhet: olika instrument beroende på svaren på vad och vem?

Jag gläder mig åt att finna gemensam säkerhet på flera ställen i utrikesdeklarationen. Säkerhet kan aldrig köpas på någon annans bekostnad. Den kan bara uppnås gemensamt. Gemensam säkerhet handlar om att lösa konflikter inte att utkämpa dem.

Tillbaka till Margot Wallströms beskrivning av den feministiska utrikespolitiken och några förslag till mer konkretion.

Enligt Margot Wallström vilar den feministiska utrikespolitiken på tre byggstenar:

Respekt: Att respektera och stärka kvinnors rättigheter.

Representation: Att öka kvinnors deltagande i politiskt beslutsfattande.

Resurser: Att anlägga ett genusperspektiv på hur resurser fördelas.

Att respektera och stärka kvinnors rättigheter har regeringen i sitt ställningstagande till det militära samarbetsavtalet visat prov på och fått starkt stöd för internationellt. Och från det kan man inte backa. Nu gäller det att få fler länder inte minst inom EU och FN att följa den svenska politiken och i praktisk handling slå vakt om och stärka kvinnors rättigheter. I utrikesdeklarationen pekas på hur FN:s med-

lemsländer måste driva på för kvinnors rättigheter till ekonomisk egenmakt och rätt att bestämma över sin kropp och att Peking-plattformen måste förbättras, inte försvagas.

En väg att förstärka kvinnors rättigheter inom FN-systemet vore att till varje högre post där (som nästan alltid besätts av män) kräva att varje land alltid nominerar två kvalificerade kandidater – en kvinna och en man.

En andra väg är att de nordiska länderna kräver en särskild representant under säkerhetsrådet med uppgift att implementera kvinnors rätt som aktörer och beslutsfattare i hela fredsprocessen.

En tredje väg är att vidga kravet om kvinnors egenmakt över ekonomi och sin egen kropp till rätten att också fatta beslut om krig eller fred.

En fjärde är att se till att kvinnor leder och/eller utgör hälften i varje fredsförhandling.

Representation och att öka kvinnors deltagande i politiskt beslutsfattande är

Foto: HIRDA Somalia/Wikimedia commons

En väg är att vidga kravet om kvinnors egenmakt över ekonomi och sin egen kropp till rätten att också fatta beslut om krig eller fred.

ett svårare område, som kräver en medveten politik såväl nationellt som internationellt. I utrikesdeklarationen sägs att konkreta steg skall tas för kvinnors plats och rättigheter genom ökat samarbete med civilsamhället och våra partner i EU och FN. Tillsammans med de nordiska länderna har krävts en särskild EU-representant för jämställdhet och genomförande av resolution 1325. Det hälsar vi med tillfredsställelse.

Men det kräver mycket mer än så. Den viktigaste uppgiften blir för regeringen att tillse att det blir en jämställd representation vid varje tillfälle där beslut om säkerhet och fred fattas.

Därtill bör UD utse en särskild ambassadör för 1325 med uppgift att koordinera och implementera en förstärkt nationell handlingsplan. En förstärkt handlingsplan för 1325, som skall vara klar i år, måste innehålla mätbara mål, klar tidtabell, ordentliga granskningsmöjligheter och öronmärkta pengar också till civilsamhället.

Alla myndigheter och ministerier bör årligen rapportera vad de gör för att implementera 1325. Detta bör årligen rapporteras till riksdagen.

Utrikesdepartementet bör se till att det blir en jämställd representation på alla nivåer inom diplomatin och inom peacekeeping-uppgifterna också på ledande positioner. Det kräver att regeringen rekryterar och tränar kvinnor för dessa uppgifter.

Ett genusperspektiv på resurser är ytterligare en viktig pusselbit i en feministisk utrikespolitik. Där är biståndspolitiken mycket viktig. Efter 13 år av krig i Afghanistan skall biståndet dit prioriteras. Då är det viktigt att UD tillser – till exempel genom MoU (memorandum of understanding) – att biståndet går till kvinnors utveckling, skola, arbete och beslutsfattande. Biståndet till Afghanistan kan på så sätt bli ett exempel på genusperspektiv i resurstillämpningen.

Margot Wallström har fått utkämpa den första striden om den feministiska

utrikespolitiken. Till att börja med ganska ensam. Det patriarkala samhället slog till med kraft. Direktörernas attack stödd av Carl Bildt såg ett tag ut att gå segrande ur den striden. Trots att alla partier utom moderaterna krävde att avtalet inte skulle förlängas. (Och trots vad den socialdemokratiska partikongressen beslöt 2013).

Många fredsorganisationer reagerade och Anne Ramberg, Advokatssamfundet sågade i sin blogg direktörernas brev jäms med fotknölna.

Margot Wallström hade inget att be om ursäkt för och stod pall. Men striden i det långa loppet är långt ifrån vunnen. Det gäller för oss att ge stöd åt den feministiska utrikespolitik vi vill se, stötta Margot, ge förslag och uppmuntran men också kritik när det är befogat.

Talet är kortat och bearbetat av Sanni Gerstenberg

Kvinnor för Fred
2015-04-10

Brev till

Utrikesminister Margot Wallström

Kvinnor för Fred stödjer Dig helhjärtat i Ditt arbete med att utveckla en feministisk utrikespolitik och i de ansträngningar som görs för att finna en politisk väg mot avspänning. Vi gläder oss särskilt åt de delar av årets utrikespolitiska deklaration som specificerar denna nya inriktning, som innebär att "en feministisk utrikespolitik ska genomsyra hela utrikesförvaltningens arbete och syfta till att stärka kvinnors rättigheter, öka kvinnors tillgång till resurser och öka kvinnors representation" samt att den ska "motverka diskriminering av kvinnor, förbättra kvinnors villkor samt bidra till fred och utveckling."

Vi ställer oss dock kritiska till att militär alliansfrihet inte finns med som ett fortsatt prioriterat begrepp i säkerhetspolitiken. Vi är eniga om att de politiska spänningarna har ökat i vårt närområde, men vi anser att detta inte ska bemötas med ökade anslag till försvaret. Sverige bör snarare bidra till att proaktivt minska spänningarna i Europa genom dialog och diplomatiska insatser.

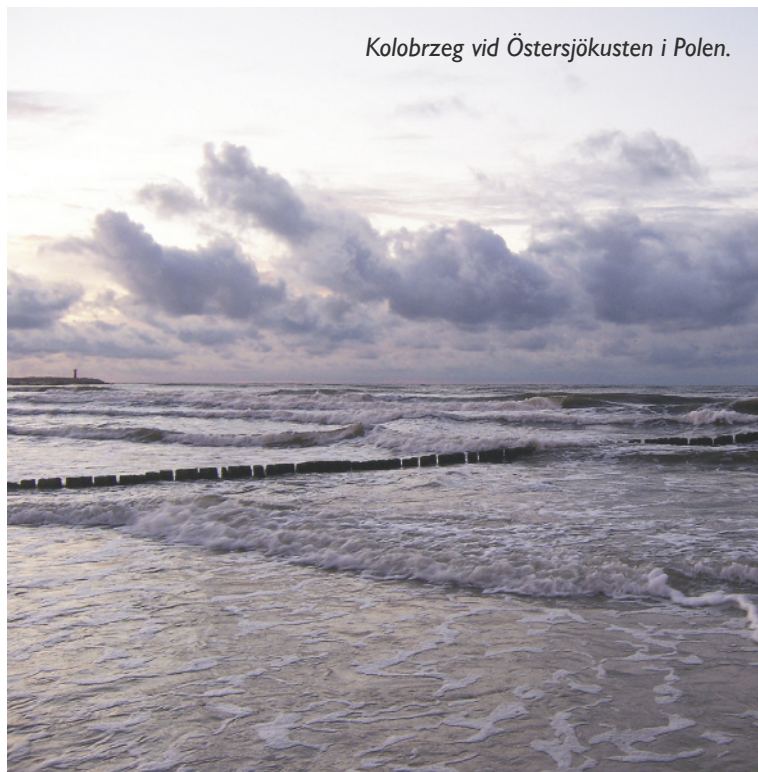
Militära allianser, upprustning och hot om väpnade insatser står, enligt vår mening, för en gammaldags maktpolitik. I stället bör vi utgå från att alla stater i vårt närområde är beroende av varandra, och att vi tillsammans måste finna lösningar på pågående och kommande konflikter. Nya säkerhetsutmaningar kräver ett så brett och multilateralt samarbete som möjligt. Vi önskar att detta synsätt ska präglade den feministiska utrikespolitiken.

Till sist vill vi uttrycka vår tacksamhet över att Saudiavtalet ska avslutas. Enligt vår mening bör vare sig militära samarbetsavtal med diktaturer eller vapenexport till diktaturer ingå i en feministisk utrikespolitik.

För Kvinnor för Fred
Ingela Mårtensson och Anne Allard

Kolobrzeg vid Östersjökusten i Polen.

Foto: zeesenboot/Flickr.com/Creative commons

Konferens 4-6 september, Helsingfors

Östersjön

– ett oroligt hav i vårt närområde

Kvinnor för Fred planerar tillsammans med andra fredsorganisationer i nätverket No to war – No to Nato att ha en konferens i Helsingfors den 4-6 september 2015 på temat "Nato and Russia in the Baltic Sea" och med deltagare från flera olika östersjöländer.

Natos utvidgning österut och Rysslands annektering av Krim och kriget i östra Ukraina har lett till allvarliga militära spänningar i Norra Europa, framför allt Östersjöregionen där Ryssland och Nato-stater gränsar till varandra. Militära aktiviteter har eskalerat i området.

I Polen och de tre baltiska staterna har det säkerhetspolitiska läget skapat oro. De upplever ett hot från Ryssland och har begärt en starkare närvaro av Nato i regionen.

Målet med konferensen är att samla och dela information samt att presentera alternativ till militarisering i form av samarbete och gemensam säkerhet i Europa.

Kvinnor för Fred kommer att aktivt delta i workshops med mera. Flera svenska experter kommer att delta som talare.

LOKALFÖRENINGAR och medlemmar i styrgruppen Samla

1. BOLLNÄS/HUDIKSVAL

- My Leffler, Olsjons, Hålsjö 520, 820 64 Näsvisen, 0650-334 31

2. GÖTEBORG

- Ingela Mårtensson, Södra Åreskiftet 16, 430 85 Brännö, 031-82 36 28, 070-617 26 27
ingela_martensson@hotmail.com
- Gudrun Tiberg, Silvermyntsg 9, 414 79 Göteborg, 073-527 25 90, gudrun.tiberg@gmail.se

3. HALMSTAD/LAOLM

- Susanne Gerstenberg, Smedjegatan 3, 312 30 Laholm, 0430-129 30, susanne.gerstenberg@telia.com
- Lena Angviken, Ringvägen 17, 312 31 Laholm, 0430-12142, lena.angviken@telia.com

4. KIRUNA

- Gun-Britt Mäkitalo, Lars Janssons gatan 14, 9tr, 981 31 Kiruna, 0980-613 86, gbmakitalo@gmail.com
- Edla Lantto, Borraregatan 18, 981 32 Kiruna, 0980-802 26, 073-050 94 43

5. KUNGSÖR

- Anne Allard, Stora Lida Byggtäppan, 736 91 Kungsör, 0227-210 32, allardanne@hotmail.com

6. STOCKHOLM

- Sylvia Rönn, Drottningholmsvägen 382, 168 73 Bromma, 08-668 67 48, 076-257 65 21, sylviaronn@gmail.com
- Benita Eklund, Halmstadsvägen 36, 121 53 Johannes-hov, 073-7673886, benita eklund@gmail.com

7. UPPSALA

- Astrid Möller, Källparksgatan 20, 754 32 Uppsala, 018-25 04 58, 070-345 28 77, amjohannelund@hotmail.com
- Inga-Lill Ek, Herrhagsvägen 401, 752 67 Uppsala, 018-46 92 16, ingalill.s.ek@gmail.com

**Nästa Samlamöte:
17 oktober 2015**

KONTAKTKVINNOR

Alingsås: Cahtarina Stenberg, Åsgatan 1, 441 51 Alingsås, 0322-63 74 69

Göteborg: Gun Holmertz, Fjällkäpan 6, 42 449 Angered, 031-330861, 070-757 53 27

Halmstad/Laholm: Agneta Eriksson, Gaggegatan 17, 302 41 Halmstad, 035-12 91 50, eriksson.035129150@telia.com

Höör: Anne Rosberg, Ormanäs 318, 243 91 Höör, 0413-55 13 22

Kiruna: Eva Jonsson, Åkaregatan 8A, 981 32 Kiruna, 0980-194 03, evannakristin@gmail.com

Linköping: Barbro Linderöth, Enskiftesgatan 128, 583 34 Linköping, 013-881 07
barbro.linderöth@comhem.se

Lysekil: Inger Sterneskog, Ga Strandg. 41B - Lgh 16, 453 31 Lysekil, 0523-160 20

Stockholm: Bibbi Steinertz, Breda gatan 6, 115 21 Stockholm, 08-662 18 25, bibz@telia.com

Sundsvall: Hjördis Johansson, Faktorigatan 6, 856 52 Sundsvall, 060-17 42 42, hjordis.j@telia.com

Uppsala: Kersti Ertem, Ewa Lagerwalls väg 28, 756 43 Uppsala, 018-32 72 14, 070-217 23 43, kersti.ertem@bredband.net

Värnamo: Inger Peterson, Slottsvägen 8, 331 51 Värnamo, 0370-167 38

Östersund: Eivor Nordman, Na Strandv. 19, 832 41 Frösön, 063-12 88 57, 073-073 81 05

Östhammar: Inger Blomstrand, Börstilsgatan 1, 742 35 Östhammar, 017-34 63 33, 070-260 71 27

Kvinnor för fred ingår bland annat i följande fredsnätverk och organisationer:

Operation 1325, UN Women, OSSE-nätverket, Forum Syd, Nätverket för kärnvapennedrustning, Sveriges Fredsråd, Kommitén för Västsaharas kvinnor, och Elin Wägnersällskapet.

Seminarium i Almedalen

Kvinnor för Fred i Almedalen 2015

Kvinnor för Fred planerar ett större seminarium i Almedalen. Vi har lokal reserverad i S:t Hansskolan, torsdagen den 2 juli, klockan 12.00-16.00. Fler talare tillkommer.

Svensk säkerhetspolitik bidrar till krig

Under denna rubrik har vi tre teman:

Svenskt territorium upplåts för militära övningar och vapentester

Regeringen tog 2004 beslut om att svenskt territorium ska kunna upplåtas för internationell militär test- och övningsverksamhet. Den första stora militärövningen *Loyal arrow* över norra Sverige ägde rum 2009. 2013 och 2015 genomfördes *Artic Challenge Exercise*. Nu förbereds värdlandsavtal.

Talare: Stina Oscarson och Stefan Mikaelsson.

Svensk militär deltar i krig

Sverige har deltagit i kriget i Afghanistan i 13 år under Nato-ledning. Svenska JAS Gripenplan deltog i kriget i Libyen. Svensk militär ska skickas till Irak och Afghanistan för militära utbildningsinsatser. För våra insatser har vårt partnerskap med Nato uppgraderats.

Talare: Maj Britt Theorin.

Vapenexport

Sverige är ett av de länder som exporterar mest vapen i världen i relation till befolkningen. På tio år har exporten ökat med nästan 450 procent. Svenska vapen används på senare år i konfliktområden såsom Burma, Colombia, Pakistan, Irak, Afghanistan och Somalia.

KFF:s program i Almedalen

Kvinnor för Fred och Folkkampanjen mot kärnkraft/kärnvapen kommer att finnas i S:t Hansskolan i Visby, tisdag, onsdag och torsdag under Almedalsveckan. KFF har följande programpunkter:

Onsdag 1 juli kl. 10.30-12.00:

Baltops 15 – årliga stridsövningar i Östersjön

Talare: Agneta Norberg

Onsdag 1 juli kl. 19.00-21.00:

Drönarkriget – Etiskt samtal

Talare: Stina Oscarson och Ingela Mårtensson m.fl.

Torsdag 2 juli 10.00-11.00

Kärnvapen i Sverige? Natos historia och kärnvapnets utbredning

Talare: Maj Britt Theorin

Samarrangemang med Folkkampanjen mot kärnkraft/kärnvapen

Torsdag 2 juli 12.00-16.00: **Svensk säkerhetspolitik bidrar till krig**

Talare: Stina Oscarson, Stefan Mikaelsson, Maj Britt Theorin m.fl.

Som medlem i Kvinnor för fred stöttar du fredsarbete och kvinnors rättigheter

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor. Pengarna sätts in på plusgirokonto: 439 12 25-2. Ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Följ Kvinnor för freds arbete på kvinnorforfred.se, Facebook och Twitter.

Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

Medlemmarna får sex tidningar per år. Två tematidningar, som den du håller i din hand, och fyra medlemsblad.

